

131

OBWIESZCZENIE PRZEWODNICZĄCEGO KOMITETU NAUKI I TECHNIKI

z dnia 12 maja 1970 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu uchwały nr 18 Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 1965 r. w sprawie tworzenia, organizacji i finansowania wyodrębnionych zakładów i przedsiębiorstw doświadczalnych dla potrzeb gospodarki narodowej.

1. Na podstawie § 2 uchwały nr 54 Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 1970 r. zmieniającej uchwałę w sprawie tworzenia, organizacji i finansowania wyodrębnionych zakładów i przedsiębiorstw doświadczalnych dla potrzeb gospodarki narodowej (Monitor Polski Nr 15, poz. 125) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst uchwały nr 18 Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 1965 r. w sprawie tworzenia, organizacji i finansowania wyodrębnionych zakładów i przedsiębiorstw doświadczalnych dla potrzeb gospodarki narodowej (Monitor Polski z 1965 r. Nr 10, poz. 33 i z 1970 r. Nr 15, poz. 125) z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu oraz z zachowaniem ciągłej numeracji paragrafów, ustępów i punktów.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst uchwały nie obejmuje:

1) § 13 i § 14 uchwały nr 18 Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 1965 r. w sprawie tworzenia, organizacji i finansowania wyodrębnionych zakładów i przedsiębiorstw doświadczalnych dla potrzeb gospodarki narodowej (Monitor Polski Nr 10, poz. 33) w brzmieniu:

„§ 13. Nadzór nad realizacją przepisów uchwały sprawuje Przewodniczący Komitetu Nauki i Techniki.

§ 14. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”

2) § 3 uchwały nr 54 Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 1970 r. zmieniającej uchwałę w sprawie tworzenia, organizacji i finansowania wyodrębnionych zakładów i przedsiębiorstw doświadczalnych dla potrzeb gospodarki narodowej (Monitor Polski Nr 15, poz. 125) w brzmieniu:

„§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”

Przewodniczący Komitetu Nauki i Techniki: *J. Kaczmarek*

Załącznik do obwieszczenia Przewodniczącego Komitetu Nauki i Techniki z dnia 12 maja 1970 r. (poz. 131).

UCHWAŁA Nr 18 RADY MINISTRÓW

z dnia 27 stycznia 1965 r.

w sprawie tworzenia, organizacji i finansowania wyodrębnionych zakładów i przedsiębiorstw doświadczalnych dla potrzeb gospodarki narodowej.

W celu stworzenia warunków sprzyjających szybkiemu wdrażaniu i upowszechnianiu osiągnięć nauki i techniki, a zwłaszcza w celu zaspokojenia potrzeb jednostek organizacyjnych prowadzących prace naukowe, naukowo-badawcze, konstrukcyjne i projektowe w zakresie usług i produkcji doświadczalnej — Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Zakłady doświadczalne działające jako wyodrębnione jednostki organizacyjne na pełnym wewnętrznym rachunku gospodarczym mogą być tworzone jako zakłady jednostek prowadzących działalność naukowo-badawczą, projektową i konstrukcyjną, na przykład:

- 1) placówek naukowych Polskiej Akademii Nauk i jednostek szkół wyższych,
- 2) instytutów naukowo-badawczych,
- 3) centralnych laboratoriów badawczych,

- 4) ośrodków badawczo-rozwojowych,
- 5) centralnych biur konstrukcyjnych oraz innych samodzielnych jednostek prowadzących działalność konstrukcyjną,
- 6) biur projektów,
- 7) kombinatów, przedsiębiorstw produkcyjnych oraz innych jednostek organizacyjnych mających osobowość prawną, posiadających zaplecze naukowo-badawcze, konstrukcyjne lub projektowe samodzielnie opracowujące dokumentację nowych wyrobów lub technologii.

2. W jednostkach organizacyjnych będących jednostkami budżetowymi zakłady doświadczalne mogą być tworzone również w formie gospodarstw pomocniczych.

3. W wypadkach, o których mowa w § 4, zakłady doświadczalne mogą być tworzone jako przedsiębiorstwa państwowe, zwane dalej „przedsiębiorstwami doświadczalnymi”.

§ 2. 1. Do zakresu działania zakładów doświadczalnych należy:

- 1) wykonywanie modeli, prototypów i wzorców wyrobów,
- 2) wykonywanie instalacji i urządzeń służących do realizacji prototypowych procesów technologicznych,
- 3) prowadzenie badań i prób prototypów wyrobów, instalacji i procesów technologicznych oraz nadzorowanie ich doświadczalnej eksploatacji,
- 4) jednostkowa lub małoseryjna jednorazowa produkcja:
 - a) wyrobów, o których mowa w pkt 1, podejmowana w celu sprawdzenia założonych parametrów oraz dostosowania tych wyrobów do metod wytwarzania umożliwiających przekazanie produkcji sprawdzonej właściwym przedsiębiorstwom produkcyjnym; termin przejęcia produkcji określonych asortymentów przez przedsiębiorstwa produkcyjne powinien być określony w planach koordynacyjnych problemów lub planach rozwoju wyrobów bądź w planach działalności zakładów doświadczalnych,
 - b) urządzeń kontrolnych, pomiarowych, technologicznych i stanowisk próbnych oraz ich części zamiennych dla jednostki macierzystej,
- 5) jednostkowa lub małoseryjna powtarzalna produkcja:
 - a) unikalnych urządzeń, przyrządów, narzędzi i aparatury naukowo-badawczej i pomiarowej,
 - b) materiałów o specjalnych właściwościach lub wysokiej czystości,
 podejmowana w celu zaspokojenia potrzeb krajowych i eksportowych w wypadku, gdy różnorodność, złożoność lub niewielkie rozmiary produkcji nie usprawiedliwiają podejmowania jej w przedsiębiorstwach przemysłowych; plan tej produkcji zakład doświadczalny zobowiązany jest przedstawić jednostce koordynującej,
- 6) prowadzenie prac prototypowo-doświadczalnych związanych z realizacją projektów wynalazczych w zasadzie dla jednostki macierzystej,
- 7) prowadzenie działalności techniczno-usługowej w zakresie:
 - a) badań i pomiarów będących przedmiotem specjalizacji zakładu doświadczalnego,
 - b) pomocy przy wdrażaniu wyników prac w zasadzie macierzystej placówki naukowej lub macierzystej jednostki naukowo-badawczej,
 - c) pomocy przy wykonywaniu montażu i rozruchu oraz — w szczególnie uzasadnionych wypadkach — konserwacji unikalnych urządzeń kontrolno-pomiarowych i technologicznych, skomplikowanej aparatury naukowo-badawczej oraz urządzeń modelowych i prototypowych, wytworzonych przez zakład doświadczalny,
- 8) wykonywanie na potrzeby własne dokumentacji techniczno-robotycznej w zakresie:
 - a) dostosowania do warunków produkcyjnych zakładu doświadczalnego dokumentacji otrzymywanej od jednostek zlecających prace doświadczalne,
 - b) procesów technologicznych oraz oprzyrządowania i pomocy warsztatowych niezbędnych do wykonywania zadań własnych wymienionych w pkt 1—7,
- 9) przeszkalanie specjalistyczne służb odbiorców w obsłudze aparatów i urządzeń wyprodukowanych przez zakład doświadczalny.

2. Działalność, o której mowa w ust. 1, wykonują zakłady doświadczalne na podstawie opracowań i dokumentacji otrzymanej od jednostek prowadzących działalność naukowo-badawczą i rozwojową, które zleciły im wykonanie prac doświadczalnych lub usług.

§ 3. 1. W razie niepełnego wykorzystania zdolności wytwórczych zakładu doświadczalnego właściwy minister na zasadach określonych przez Przewodniczącego Komitetu Nauki i Techniki może zezwolić na czasową produkcję i usługi nie wymienione w § 2 ust. 1, określając jednocześnie limit tej produkcji i usług w roboczo-godzinach.

2. Wysokość limitu, o którym mowa w ust. 1, nie może być większa niż 50% zdolności wytwórczych zakładu doświadczalnego.

3. W okresie korzystania z zezwolenia, o którym mowa w ust. 1, zakład doświadczalny nie może zwiększać zatrudnienia i funduszu płac.

§ 4. 1. Przedsiębiorstwa doświadczalne można tworzyć na ściśle wyznaczony okres, po którym zostaną przekształcone w przedsiębiorstwa produkcyjne. Termin przekształcenia określa właściwy minister w uzgodnieniu z Przewodniczącym Komitetu Nauki i Techniki w zarządzeniu o utworzeniu przedsiębiorstwa doświadczalnego.

2. Do zadań przedsiębiorstwa doświadczalnego należy opanowanie nowych konstrukcji, technologii, organizacji wytwarzania oraz wyszkolenie kadr specjalistycznych.

3. Przedsiębiorstwa doświadczalne podporządkowane są zjednoczeniom.

4. Do zakresu działalności przedsiębiorstwa doświadczalnego wchodzi zadania zakładów doświadczalnych określone w § 2.

5. Właściwy minister może zezwolić na podejmowanie w przedsiębiorstwach doświadczalnych samodzielnych opracowań technologicznych i konstrukcyjnych w zakresie działalności doświadczalnej i produkcyjnej tego przedsiębiorstwa.

§ 5. 1. Zakłady i przedsiębiorstwa doświadczalne są tworzone w trybie obowiązujących przepisów po uzgodnieniu z Przewodniczącym Komitetu Nauki i Techniki celowości ich powołania i zakresu działania.

2. Szczegółową organizację wewnętrzną zakładu doświadczalnego ustala dyrektor jednostki, o której mowa w § 1 ust. 1, a przedsiębiorstwa doświadczalnego — dyrektor tego przedsiębiorstwa zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

§ 6. 1. Zakładem doświadczalnym kieruje kierownik (dyrektor), powoływany i odwoływany przez dyrektora jednostki, o której mowa w § 1 ust. 1.

2. Przedsiębiorstwem doświadczalnym kieruje dyrektor, powoływany i odwoływany przez właściwego ministra lub w imieniu ministra przez naczelnego dyrektora zjednoczenia.

§ 7. 1. Przewodniczący Komitetu Nauki i Techniki w uzgodnieniu z Przewodniczącym Komisji Planowania przy Radzie Ministrów, z Ministrem Finansów i Przewodniczącym Komitetu Pracy i Płac określi zasady działalności i planowania zakładów i przedsiębiorstw doświadczalnych z uwzględnieniem następujących ustaleń:

- 1) zatrudnienie i fundusz płac nie są limitowane wskaźnikami dyrektywnymi, lecz są określane szacunkowo poza globalnymi limitami resortu i mogą być zwiększane stosownie do wzrostu zadań znajdujących pokrycie w zamówieniach,
- 2) wskaźniki techniczno-ekonomiczne, służące jako kryteria do ustalania wysokości funduszu premiowego, powinny być przez ministerstwo lub zjednoczenie dostosowane do charakteru zakładu lub przedsiębiorstwa doświadczalnego.

2. W zakresie pracy i płac do pracowników zatrudnionych w zakładach i przedsiębiorstwach doświadczalnych na

leży stosować zasady ustalone w układach zbiorowych pracy obowiązujących w danej branży, do której można zaliczyć zakład lub przedsiębiorstwo doświadczalne ze względu na charakter jego podstawowej działalności. Właściwi ministrowie (kierownicy urzędów centralnych) w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Pracy i Płac mogą przyznawać stawki płac wyższe od obowiązujących dla danej kategorii przedsiębiorstw.

3. Zasady rozliczeń zakładów i przedsiębiorstw doświadczalnych ustali Przewodniczący Komitetu Nauki i Techniki w porozumieniu z Przewodniczącym Komisji Planowania przy Radzie Ministrów i Ministrem Finansów.

§ 8. 1. Zakłady doświadczalne na pełnym wewnętrznym rozrachunku gospodarczym i przedsiębiorstwa doświadczalne prowadzą gospodarkę finansową według zasad określonych dla przedsiębiorstw produkcyjnych branży, w której działają, z tym że:

- 1) nie ustala się dla nich dyrektywnych wskaźników finansowych,
- 2) nie dokonują one wpłat z zysku do budżetu, z wyjątkiem zysków nieprawidłowych,
- 3) jeżeli zakład doświadczalny na pełnym wewnętrznym rozrachunku gospodarczym jest zakładem jednostki powołanej do prowadzenia działalności naukowo-badawczej, projektowej lub konstrukcyjnej, funkcje jednostki rozliczającej w zakresie gospodarki finansowej może względem niego pełnić branżowo właściwa jednostka administracji gospodarczej,
- 4) jednostki rozliczające zobowiązane są do pokrywania z posiadanych funduszy potrzeb finansowych zakładów i przedsiębiorstw doświadczalnych, jeśli potrzeby te wynikają z planowego ich rozwoju lub rekonstrukcji wyposażenia, a ich własne środki są niewystarczające.

2. Na wniosek właściwego ministra (kierownika urzędu centralnego) Minister Finansów może w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Nauki i Techniki wprowadzić dla zakładów i przedsiębiorstw doświadczalnych dalsze — poza wymienionymi w ust. 1 — odstępstwa od zasad gospodarki finansowej określonych dla przedsiębiorstw produkcyjnych branży.

§ 9. Instytucje nadrzędne jednostek organizacyjnych, którym podporządkowane zostały zakłady i przedsiębiorstwa doświadczalne, zapewnią im niezbędne środki trwale i obrotowe.

§ 10. Zainteresowani ministrowie (kierownicy urzędów centralnych) w uzgodnieniu z Przewodniczącym Komitetu Nauki i Techniki dostosują zakres działania istniejących zakładów i przedsiębiorstw doświadczalnych do przepisów niniejszej uchwały.

§ 11. 1. Zaleca się centralnym związkom spółdzielczym wprowadzenie zasad uchwały w spółdzielczości.

2. Zarządy centralnych związków spółdzielczych w porozumieniu z Przewodniczącym Komisji Planowania przy Radzie Ministrów, Ministrem Finansów, Przewodniczącym Komitetu Drobnej Wytwórczości oraz Przewodniczącym Komitetu Pracy i Płac określą zasady działalności oraz gospodarki finansowej i planowania zakładów i przedsiębiorstw doświadczalnych tworzonych w spółdzielczości z uwzględnieniem ustaleń, o których mowa w § 7 ust. 1.

§ 12. Przekroczenie limitu, o którym mowa w § 3 ust. 1 i 2, spowoduje likwidację zakładu doświadczalnego lub jego przekształcenie w zakład produkcyjny.

§ 13. Wykonanie uchwały porucza się Przewodniczącemu Komitetu Nauki i Techniki oraz zainteresowanym ministrom (kierownikom urzędów centralnych).